

T.C.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-3258
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

08.10/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05/09/2014 tarih ve 43452547-120.07-193732 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Hasan ÖREN'e ait 7/50346, İzmir Milletvekili Aytun ÇIRAY'a ait 7/50347, Amasya Milletvekili Ramis TOPAL'a ait 7/50348, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/50349 ve 7/50353, Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan CANALIOĞLU'na ait 7/50350, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/50351 ve Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/50352 ait esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüş ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Cevabi görüş 7/50346, 7/50347,
7/50348, 7/50349, 7/50350, 7/50351,
7/50352, 7/50353 (13 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

Esas No

:7/50349

SORU 1) Türkiye'de; Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin açıkladığı rakamlara göre 1995-2013 döneminde tarım alanlarının yüzde 11,3 azalarak 26,83 milyon hektardan 23,81 milyon hektara gerilemesi, yine Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2007-2012 yıllarını kapsayan verilerine göre, 2007'de çayır ve mera alanları hariç 248,8 milyon dekar toplam tarım arazisinin. 10,9 milyon dekar kayıpla 2012 yılında 237,9 milyon dekara düşmüş olmasının nedenleri nelerdir? Tarım arazilerindeki bu kayıplara ilişkin olarak Bakanlığınızın aldığı herhangi bir önlem mevcut mudur? Tarım arazilerindeki bu kayıplar yaşanırken Bakanlığınız bu kayıpları önlemek adına neler yapmıştır? Tarım arazilerinin kaybı nedeniyle Bakanlığınızca önlem alındı ise neden bu önlemler başarısız olmuştur ve kayıplar önlenememiştir?

SORU 2) Başta Çukurova, Gediz, Menderes, Tarsus, İzmir, Bursa, Antalya, Mersin. Kocaeli, Sakarya, Düzce, Trakya olmak üzere 81 ilimiz bazında tarım arazilerinin en çok sırasıyla sanayi, konut, turizm, madencilik ve ulaştırma amaçlı kullanılmasının sebepleri nelerdir? Bakanlığınız Tarım arazilerinin bu şekilde yok edilmesinin önüne geçmek için bugüne kadar hangi önlemleri almıştır? Bu önlemler neden başarılı olamamıştır?

SORU 3) Bakanlığınızın uyguladığı bir ulusal tarım politikası mevcut mudur? Bu politikanın kısa ve uzun vadede hedefleri nelerdir? Bu hedefler öngörülen vadelerde yerine getirilmiş midir? Bu hedeflere ulaşılamadı ise sebepleri nelerdir? Bakanlığınız bu sebepleri analiz ederek tarım politikasında revizyona gitmeyi planlamakta mıdır?

SORU 4) Türkiye'de ki tarım alanlarının sadece yüzde 35,7 lik kısmı olan 8,5 milyon hektarın sulanabilmesinin geri kalan kısmının sulanamamasının sebepleri nelerdir? Sulanamayan bu tarım arazileri için Bakanlığınız tarafından gerekli altyapı yatırımları yapılmakta mıdır veya yapılması teşvik edilmekte midir?

SORU 5) Birinci sınıf sulamaya uygun tarım arazilerinin imara açılması, buralara sanayi tesisleri, konutlar, turizm projelerinin yapılmasına ve otoyolların geçirilmesi karşısında Bakanlığınızca herhangi bir işlem yapılması planlanmakta mıdır? Tarım arazilerinin bu şekilde yok edilmesi karşısında Bakanlığınız bugüne kadar neden önlem alamamıştır?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca tarım, sosyal alan olmaktan çok, stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmış ve bu kapsamda günümüz politikalar yerine, stratejik planlamaya dayanan orta ve uzun vadeli politikalar ortaya konularak, sektörde yıllardır süregelen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur. Tarımda değişim ve dönüşümün gerçekleştiği bu dönemde; Tarım Kanunu'nun da içinde olduğu sektörle ilgili birçok önemli Kanun çıkarılmış, Tarım Strateji Belgesi, kırsal kalkınma planları, stratejik planlar ve programlar ile sektörün kısa, orta ve uzun vadede politika, strateji ve hedefleri ortaya konulmuştur. Tüm paydaşların katılımı ile oluşturulan bu politika belgeleri basılı ve dijital ortamda kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Bu politikaların etkin uygulanması ve sektöre sağlanan destekler sonucunda ülkemiz tarımı son 12 yılda önemli bir gelişme göstermiştir. Tarım sektörü 2004-2013 arasındaki 10 yılın 9'unda

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

büyüme göstererek istikralı bir döneme ulaşmıştır. Tarımsal GSYH'mız 2002-2013 döneminde 36 Milyar TL'den 116 Milyar TL'ye yükselmiştir. Ülkemiz bu gelişmesi ile tarımsal ekonomik büyüklük itibariyle Avrupa 4. Sıradan 1. sıraya yükselmiştir.

Tarımsal ihracatımız son 12 yılda önemli oranda artmış ve Türkiye bölgesinde önemli bir tarımsal ihracatçı ülke konumuna yükselmiştir. TÜİK - Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre tarım ürünleri ihracatımız 2002 yılında 4 Milyar dolardan, 2013 yılında 17,7 Milyar dolara yükselmiştir. Gıda maddeleri dış ticaretinden net ihracatçı konumumuz her yıl güçlenmektedir. 2003-2013 döneminde ülkemiz toplamda 43 Milyar Dolar gıda maddeleri dış ticaret fazlası vermiştir.

Aynı şekilde tarımsal üretimde önemli artışlar yaşanmıştır. 2013 yılında birçok bitkisel ve hayvansal üründe Cumhuriyet tarihinin üretim rekorları kırılmıştır.

Tüm bu gelişmeler ve başarılar sektöre yönelik uygulanan etkin politikaların bir sonucudur. Türkiye'nin bu başarısı önemli uluslararası organizasyonların yayınladığı raporlarda da yer almış ve ülkemizin tarım alanındaki başarı hikâyesi pek çok ülkeye örnek olarak gösterilmiştir.

Bakanlığımızca tarım sektörüne yönelik ulusal ve uluslararası gelişmeler yakinen takip edilmekte olup, olası gelişmeler dikkate alınarak tarım ve destekleme politikalarında gerekli düzenlemeler yapılmakta ve sektörün geliştirilmesi ve sürdürülebilir bir üretim için gerekli tedbirler alınmaktadır.

Ülkemizde tarım arazileri, Miras Kanunu'ndan dolayı yıllar içinde parçalanmış ve küçük parsellere bölünmüştür. Bu parçalanma tarımsal işletme ölçeğini küçültüp ekonomik bir tarımsal üretimi engellediği gibi aşırı bölünme ile önemli miktarda bir tarımsal arazinin de üretim dışı kalmasına neden olmuştur.

Bakanlığımızca tarım arazilerinin korunması ve bölünmesinin önlenmesine yönelik önemli reformlar hayata geçirilmiştir.

2005 yılında çıkarılan "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu" ile ilk kez 'Bölünemez Parsel Büyüklüğü'nü belirlenmiş ve tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına engel olacak tedbirler getirilmiştir.

Tarım sektörünün en önemli sorunlarından birisi olan miras yoluyla tarım arazilerinde bölünmeye kalıcı çözüm bulmak amacıyla yürütülen detaylı çalışmalar sonucunda 6537 Sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" 15.05.2014 tarih ve 29001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, bu düzenleme ile tarım arazilerinde bölünme önlenmiştir.

Bu yasal düzenlemeler ve uygulamaların yanında; mevcutta bölünmüş arazilerin birleştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik; arazi toplulaştırma çalışmaları, drenaj, arazi ıslahı, tesviye, tarla içi yol yapımı ve sulama gibi faaliyetleri kapsayan tarla içi geliştirme hizmetlerine hız verilmiştir. Arazi toplulaştırma çalışmalarının başladığı 1961 yılından 2002 yılına kadar 450 Bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış iken, 2003-2014 döneminde 4,5 Milyon hektarda toplulaştırma tamamlanmıştır.

Sulama ile ilgili yatırımlar Orman ve Su İşleri Bakanlığı başta olmak üzere İl Özel İdareleri ve

J ~

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Büyükşehir Belediyeleri tarafından gerçekleştirilmekte olup, Bakanlığımızca bu kapsamda yürütülen çalışmalara görev alanı içinde gerekli katkı ve destek sağlanmaktadır. Ülkemizde ekonomik olarak sulanabilir arazi 8,5 Milyon hektar olup, Hükümetlerimiz döneminde sulamaya yönelik önemli yatırımlar yapılmış ve bu arazinin %70'e yakın kısmı sulamaya açılmıştır.

Bakanlığımız genel olarak tarla içi geliştirme hizmetlerinden sorumlu olup, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 2006 yılından itibaren damla ve basınçlı sulama yatırımlarına %50 hibe desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda bugüne kadar 81 ilimizde 8.125 projeye toplam 206 Milyon TL hibe desteği verilerek yaklaşık 750 Bin dekar alanda basınçlı sulama sistemi kurulumu sağlanmıştır.

Ayrıca, 2006 yılından itibaren Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından damla ve yağmurlama sulama yatırımlarına sıfır faizli kredi sağlanmaktadır.